

Ekspertutvalget om klimatilpasning
Att: Nora Vågnes Traaholt

Vår ref.:
KF

Deres ref.:

Dato:
18. desember 2025

Innspill til ekspertutvalget om klimatilpasning: Hva slags konsekvenser har klimaendringene for Norge, og hva kan vi gjøre?

Tekna er fagforeningen for 117 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor. De spiller en viktig rolle i omstillingen Norge skal igjennom.

For Tekna er klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet to av de største samfunnsutfordringene vi står ovenfor. Klimaendringene har konsekvenser for våre medlemmer gjennom både direkte påvirkning og indirekte gjennom klimatiltakene som iverksettes.

Arbeidstakere må tilpasses et samfunn i omstilling

Tekna er opptatt av at klimapolitikken som føres skal være kunnskapsbasert og at forskning og utvikling brukes målrettet for å finne nye løsninger.

Som fagforening er vi opptatt av at når det snakkes om ressursknapphet så anerkjennes også knappheten på kunnskap og arbeidskraft. Våre medlemmer jobber i et bredt spekter av bransjer; fra olje og gass, til kommunal sektor, til teknologibedrifter og forskningsmiljøer. De har høy omstillingsevne, og det må tilrettelegges for at de er konkurransedyktige også i framtidens arbeidsmarked.

Tekna mener at livslang læring må være et uttalt mål i arbeidet med å tilpasse seg klimaendringene.

Direkte konsekvenser av klimaendringene

Det er ikke bare håndteringen av klimaendringene som har konsekvenser for våre medlemmer. Klimaendringene har direkte konsekvenser på våre medlemmers arbeidshverdag. Ekstremvær, flom og skred påvirker en rekke bransjer. Tekna er opptatt av at klimatilpasning må være en integrert del av planlegging, bygging, drift og vedlikehold av bygninger og infrastruktur, herunder vei, bane, vann og avløp.

Tekna mener at klimatilpasning må være en integrert del av utbygging og vedlikehold av infrastruktur.

Et eksempel er hvordan overvann er et økende problem på grunn av mer nedbør. Teknas medlemmer har etablert en overvannsgruppe for å sette søkelyset på den enorme kostnaden overvann påfører samfunnet og for å bygge et faglig felleskap som kan finne nye løsninger. Det bør legges til rette for mer kunnskapsdeling og samarbeid mellom kommunale, statlige og næringslivsaktører for å styrke arbeidet med overvannsproblematikk og annet klimatilpasningsarbeid.

Det må investeres i rett kompetanse for å håndtere økt ekstremvær. I regjeringens «Klimamelding 2035» trekkes det frem et særlig behov for IKT-utdannede, ingeniører og fagarbeidere innen teknologiske fag på veien mot lavutslippssamfunnet. Et konkret eksempel er identifisert i NOU 2022: 3 «På trygg grunn», hvor det påpekes det at mangelen på geoteknikere gjør oss sårbare i møte med kvikkleireskred, som kan forekomme hyppigere på grunn av klimaendringene.

Tekna mener at det må jobbes målrettet med å styrke fagmiljøene for å håndtere økt naturfare og naturrisiko.

Tekna er også opptatt av å styrke kommunene som arealforvaltere. Kommunene er i frontlinjen i møte med klimaendringene, og det er på deres nivå de fleste klimatiltak skal gjennomføres. Tekna mener at naturbaserte løsninger må prioriteres og at naturvern og restaurering i høyere grad må sees som et kostnadseffektivt klima- og beredskapstiltak. EU-kommisjonen konkluderer at hver euro brukt på naturrestaurering gir mellom åtte til 38 euro tilbake i verdifulle økosystemfunksjoner.

Tekna mener at det må jobbes for et kompetanseløft i kommunene, bedre rekruttering og tydeligere krav og mål for klimatilpasningsarbeidet på kommunalt nivå.

Avsluttende merknad: klimatilpasning som en del av en bred samfunnsomstilling

For Tekna er det viktig at de fysiske og materielle konsekvensene av klimaendringene sees i sammenheng med hvordan samfunnet vårt endrer seg. Investering i kunnskapsutvikling, forskning og utdanning må ansees som et viktig tiltak på lik linje som bygging og vedlikehold av infrastruktur og naturrestaurering. Disse er alle biter i puslespillet som vil gi oss et mer klimarobust samfunn.

Det er mer kostnadseffektivt å starte arbeidet nå. Tiltak som virker avbøtende er bedre enn å tilpasse seg klimaendringene, selv om det nå ikke er til å unngå.

I møte med varmere, villere og våtere vær må vi gå fra kortsiktig krisehåndtering til langsiktig og helhetlig klimatilpassing gjennom å tidlig investere i kompetansen som trengs over tid.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg

Konst. generalsekretær